

Anexa : Politica anticorupție a CRRC

Politica anticorupție a Centrului republican de reabilitare pentru copii Introducere

1.1. Obiective generale

Politica anticorupție a Centrului republican de reabilitare pentru copii descrie abordarea CRRC față de corupție și măsurile implementate pentru combaterea acestui fenomen. Prin implementarea continuă a măsurilor anticorupție, CRRC urmărește creșterea gradului de conștientizare și promovare a măsurilor preventive, ceea ce reduce posibilitatea de a comite erori și facilitează depistarea ilegalităților și întreprinderea măsurilor corespunzătoare. Angajamentul CRRC de a lupta împotriva corupției stă la baza misiunii noastre de a identifica și eradica fenomenul sărăciei și excluderea lui, și reprezintă un semn de respect față de beneficiari, angajați, voluntari și donatori.

1.2. Domeniul de aplicare

Politica anticorupție vizează atât angajații Centrului republican de reabilitare pentru copii, cât și voluntarii, donatorii. În plus, CRRC preconizează să aplice această politică în cadrul activităților sale de dezvoltare. Implementarea politicii presupune acționarea în conformitate cu aceasta și aducerea la cunoștință angajaților CRRC, voluntarilor, donatorilor a prevederilor relevante și aplicabile lor. Politica este completată de planuri de acțiune menite să dezvolte capacitățile de combatere a corupției.

1.3. Procesul de elaborare a politicii

În ultimii ani, CRRC a lucrat intens pentru implementarea conceptului anticorupție la nivelul instituției, organizând cursuri de formare și seminare pentru angajați, îmbunătățind continuu sistemele și procedurile de monitorizare internă, desfășurând acțiuni de control. Politica anticorupție a fost adoptată de către directorul CRRC și rămâne în vigoare până la stabilirea noilor dispoziții conform Legislației în vigoare.

1.4. Context și justificare

Fenomenul corupției are un impact negativ asupra tuturor nivelurilor societății. Pentru fiecare comunitate, corupția este un obstacol major în dezvoltarea socială și economică, ea afectează, în special, persoanele cu nivel de trai scăzut. Sistemele politice și democratice sunt demoralizate, respectul pentru drepturile omului este subminat, iar concurența și alocarea de resurse sunt distorsionate. Instituțiile democratice slab dezvoltate cu un aparat de stat ineficient, contribuie la răspândirea corupției. Pentru o persoană care riscă să fie implicată sau care comite acte de corupție, aceasta poate deveni o formă de abuz de putere, asemenea violenței sau abuzului. În cazul activităților de dezvoltare, corupția duce la scăderea eficienței și, prin urmare, titularii de drepturi nu beneficiază de rezultatele politicii anticorupție.

Corupția este un fenomen comun pentru mulți oameni. CRRC nu este scutit de riscurile externe sau interne. Banii și statutul profesional implicate în activitățile de dezvoltare comunitară pot antrena un comportament corupt.

Schimbarea atitudinii, împreună cu transparența, monitorizarea și controlul intern reprezintă cele mai importante mijloace de prevenire, depistare și combatere a corupției.

1. Înțelegerea noțiunii de corupție

2.1. Definiția corupției

CRRC definește corupția ca abuz de resurse, încredere, putere sau statut în vederea obținerii unor avantaje ilegale pentru propria persoană, pentru o anumită persoană sau pentru un grup de persoane. Avantajele pot fi de natură financiară sau pot contribui la creșterea influenței, îmbunătățirea reputației, recunoașterea publică/politică, obținerea de voturi, de servicii sexuale sau de altă natură.

Exemple de corupție:

- **Favoritism și nepotism:** favorizarea unei persoane sau unui grup de persoane în detrimentul altor persoane.
- **Mita și plățile neoficiale:** solicitarea sau primirea recompenselor ilegale în scopul exercitării unor atribuții, primirea sau oferirea unor astfel de recompense ilegale. Ambele acțiuni reprezintă o infracțiune.

- **Delapidarea:** însușirea sau păstrarea bunurilor sau banilor care urmau a fi transferați sau contabilizați, într-un mod care implică pierderi economice pentru persoana afectată și câștig pentru alta.
- **Șantajul:** utilizarea ilegală a coerciției pentru a forța o persoană să îndeplinească o acțiune sau inacțiune care implică pierderi financiare sau alte prejudicii pentru persoana constrânsă și obținerea profitului pentru o alta.
- **Frauda:** răspândirea informațiilor eronate publicului sau unui grup de persoane în scopul de a influența prețul bunurilor, titlurilor de valoare sau altor posesiuni.
- **Conflict de interese:** manipularea sau luarea deciziilor privind sau în favoarea propriei persoane sau unei rude apropiate, sau care va prejudicia altă persoană.
- **Spălare de bani:** utilizarea tranzacțiilor financiare legale în scopul de a ascunde sau dispune de bani sau bunuri obținute din activitate infracțională.
- **Finanțarea ilegală a partidelor politice:** finanțarea în secret a partidelor politice în cazul cărora finanțarea de acest fel este interzisă prin lege.

2.2. Zonele de risc

Riscul de corupție există în toate domeniile. Dar există anumite riscuri asociate cu dezvoltarea și dezastrele, cum ar fi următoarele:

Exemple de riscuri externe:

- Războiul sau conflictele vor contribui la răspândirea corupției.
- Un domeniu în care corupția prevalează, crește riscul corupției în cadrul Instituțiilor.
- Democrații slabe și lipsa transparenței.
- Creștere economică slabă și neuniformă.
- Societăți civile slab dezvoltate și lipsa mijloacelor de informare.
- În cazul în care asistența pentru dezvoltare implică bugete mari în comparație cu economia locală.
- În cazul achiziționării produselor sau serviciilor.

Exemple de riscuri interne:

- Manipularea extensivă a lichidităților în cadrul unei instituții.
- Relații strânse de prietenie între colegi și/sau reprezentanți ai părților contractante.
- În cazul în care verificarea formală a documentației și conformității cu legea sunt înlocuite de încrederea exagerată în personal.

- Proceduri, politici sau norme interne inadecvate.

2.3. Semnale de alarmă

În majoritatea cazurilor, corupția este descoperită atunci când cineva reacționează la semnalele de alarmă. În acest sens, deseori nu este clar ce și când s-a întâmplat. Exemple de semnale de alarmă:

- Lipsa transparenței în cadrul Instituției.
- Modele neclare sau neadecvate în domeniul repartizării responsabilităților și de atragere la răspundere în cadrul Instituției.
- Prezența unui lider foarte dominant sau carismatic al Instituției.
- În cazul în care toată puterea este concentrată în mâinile unei singure persoane sau unui grup restrâns de persoane din cadrul Instituției.
- În cazul în care organizația nu întocmește rapoarte financiare anuale.
- Bugetele proiectelor sunt neclare și nu corespund în totalitate activităților planificate.
- Rapoartele sunt întocmite cu întârziere și sunt neclare.
- Managerul financiar nu are suficientă experiență.
- Răspunsurile la întrebări sunt evazive.
- Se aplică limite de timp, deoarece necesitățile trebuie îndeplinite imediat.
- Indiciile și zvonurile privind prezența activităților inadecvate provin din diferite surse, independente una de alta.

3. Principii și abordări ale activității anticorupție CRRC

Deseori, aplicarea acestor principii poate duce la probleme cum ar fi întârzierea sau zădărnicierea activităților, sau împiedicarea desfășurării acestora. Pe lângă prejudiciile pe care corupția le are asupra comunităților, și persoanelor fizice, există consecințe cu care trebuie să ne conformăm toți.

CRRC definește următoarele principii și abordări ale corupției:

Caracterul deschis și transparent

- CRRC trebuie să promoveze transparență în toate activitățile lor. Este foarte important de a asigura transparența în politici, strategii, decizii, rapoarte și chestiuni de ordin financiar în vederea combaterii corupției. Transparența duce la intensificarea controlului și la creșterea gradului de încredere în rândul angajaților, părților interesate și titularilor de drepturi.

Atragerea la răspundere și repartizarea responsabilităților

- Este foarte important ca persoanele responsabile să poarte răspundere pentru acțiunile lor.

Metodele transparente și bine documentate privind responsabilitățile și mandatele, precum și sistemele care permit depistarea atât a erorilor involuntare, cât și a ilegalităților comise cu bună știință, sunt premise importante pentru obținerea unei astfel de responsabilități.

Participarea

- Toate părțile interesate relevante din lanțul de cooperare, inclusiv titularii de drepturi implicați, trebuie să dețină drepturi de proprietate și influență asupra proceselor din cadrul cooperării pentru dezvoltare.

Nu se acceptă!

- Administrația și angajații CRRC li se interzice de a oferi, solicita sau primi orice ar putea fi calificat drept act de corupție. CRRC nu tolerează nicio formă de corupție în cadrul activității CRRC.
 - Includerea în program de reabilitare a copiilor înafara diagnosticilor neurologice și genetice specificate în regulamentul centrului
 - Manifestarea favoritismului vizavi de categoriile sus numite de copii în vederea folosirii bazinului, a transportului gratuit oferit de centru și a procedurilor de reabilitare din dotare.
 - Oferirea nefondată din punct de vedere medical a curelor frecvente de reabilitare.
 - Folosirea vehiculelor înregistrate pe CRRC (Ford Tranzit și Scoda Octavia) în scopuri personale – transport de la și la domiciliu, deplasări personale.
 - Toți angajații CRRC urmează să respecte graficul orelor de muncă în conformitate cu Contractul Individual de Muncă dar și a orelor de cumul.
 - Învoirile de la serviciu se fac doar în formă scrisă, cu specificarea motivului și prezentarea dovezii acestui motiv (la moment sau post-factum).

Pentru personalul auxiliar

1. A nu se permite parcare a automobilelor persoanelor terțe pe teritoriul CRRC.

2. A nu se permite intrarea pe poarta principala a autovehiculelor de topnă mare.
3. A nu permite parcare în fața porții a automobilelor cu scopul de a preveni restricționarea accesului pe teritoriul centrului.

Pentru toți angajații CRRC!

- Adoptarea unui comportament respectuos unul față de celălalt și vizavi de beneficiarii centrului!
 - Restricționarea accesului RUDELOR angajaților pe teritoriul centrului și în incinta acestuia!
-
- Activitatea CRRC se bazează pe Legi , Hotărâri de Guvern, Ordine, Dispoziții și Regulamentele Republicii Moldova.

Ia măsuri întotdeauna!

- Administrația și angajații CRRC, vor întreprinde acțiuni privind informarea, semnalele de alarmă sau incidentele suspecte, în conformitate cu planurile de acțiune elaborate. În primul rând, acest lucru înseamnă o informare mai bună, fără exagerări sau zvonuri inutile. Orice anchetă va fi efectuată după luarea unei decizii în conformitate cu planul de acțiune. Informatorilor interni și externi trebuie să le fie garantat anonimatul și, dacă solicită, alte măsuri de securitate.

Informează întotdeauna!

- Membrii administrației și angajații CRRC vor informa întotdeauna despre orice suspiciune sau caz de corupție depistat, în conformitate cu planurile de acțiune elaborate. CRRC este responsabilă de informarea finanțatorilor potențiali despre cazurile de corupție. CRRC trebuie să fie transparent față de donatori , voluntari atunci când apar cazuri de corupție în luarea măsurilor ulterioare.

4. Ghid pentru acțiunile anticorupție ale CRRC

Acțiunile CRRC în vederea prevenirii și combaterii corupției se desfășoară pe câteva niveluri în cadrul activităților.

- Pentru angajații medicali și non-medicali, inclusiv personalul administrativ auxiliar: Se interzice acceptarea/ solicitarea/isinuarea de mită, inclusiv a cadourilor din partea părinților beneficiarilor CRRC pentru accesul la serviciile (înscrisoare în program, consult, servicii de reabilitare, acces la bazin,

tratamente efectuate-injectare -Disport, transportul copiilor de la și spre domiciliu și alte servicii) oferite GRATUIT DE CRRC.

Pentru angajații administrativi:

Se interzice:

- stabilirea unor condiții respective/preferențiale pentru achiziționarea bunurilor, serviciilor, lucrărilor ce urmează a fi achiziționate;

-admiterea preferențială/anunțarea agenților economici anterior publicării pe site-ul instituției a achizițiilor ce urmează a fi derulate de către CRRC;

-Nerespectarea procedurilor legale/procedurilor interne /dispozițiilor primite de la șeful ierarhic superior în cadrul procedurii de atribuire a unui contract de achiziție publică, stăruință (favorizarea) cu privire la un anumit ofertant /ofertă;

-Neverificarea/verificarea lipidară a ofertelor, neraportarea ofertelor la prețurile de la o piață. Ofertele comerciale trebuie să fie avantajoase pentru instituție în privința raportului "calitate-preț";

-Încheerea contractelor cu agenții economici cu nerespectarea conflictului de interese (ex. frate, soră, rude de gradul I,II, III, ect....);

-”Angajamentul amiabil ”între persoanele responsabile de achiziții și agenții economici.

Transparența concursului de soluții pentru efectuarea achizițiilor/procedurii de desfășurare a achiziției și a ofertei câștigătoare reprezintă o **PRIORITATE** pentru CRRC, care din acest motiv va anunța achiziția în platforma sau în mod direct prin colectarea a 3-5 oferte de pe piață, și achiziționarea la cel mai rentabil preț, dar și verificarea repetată a acestora de către Grupul de lucru pentru achiziții a CRRC. Achizițiile directe se vor realiza prin prezentarea ofertelor cu respectarea Legislației în vigoare al RM.

Planul de acțiune a CRRC va fi actualizat în baza acestei politici, care specifică abordarea și măsurile de evitare, prevenire, depistare și combatere a corupției. Planul de acțiune trebuie să conțină o secțiune de abordare a cazurilor interne și una pentru cazurile externe și să descrie modul în care urmează a fi tratați informatorii(avertizorii de integritate).

Activitățile aferente dezvoltării valorilor și competențelor

Dilemele etice și problemele esențiale trebuie să fie discutate în cadrul comisiei de administrare CRRC. Trebuie să fie organizate cu regularitate cursuri de instruire în vederea unei mai bune înțelegeri a modului de combatere a corupției. CRRC regulamentar va lucra în vederea dezvoltării competențelor angajaților în vederea combaterii corupției.

Planificarea

În cadrul elaborării strategiilor și planurilor operaționale, trebuie să fie identificate și analizate riscurile corupției. Analiza va conține, de asemenea, o descriere a modului de gestionare a riscurilor. Aceasta trebuie să constituie o parte integrantă a practicilor CRRC de evaluare și gestionare a riscurilor.

Dezvoltarea organizațională

Activitățile CRRC privind dezvoltarea organizațională trebuie să includă promovarea unor actori de o înaltă integritate în activitățile de dezvoltare și lupta împotriva corupției. Elaborarea unor sisteme de control intern reprezintă un proces continuu în cadrul CRRC. Pentru a reduce riscul de corupție, în planurile operaționale anuale ale CRRC trebuie să fie incluse măsurile pentru îmbunătățirea performanțelor relevante.

Evaluarea proiectelor

În procesul evaluării unui proiect trebuie luate în considerare atât riscurile de corupție, cât și potențialul proiectului de a contribui la diminuarea corupției. CRRC trebuie să se asigure ca activitățile planificate au la bază obiective, rezultate și măsuri concrete.

Monitorizarea

CRRC va depune eforturi pentru a se asigura că rapoartele sunt prezentate în termenul convenit și ca acestea să fie întocmite în conformitate cu procedurile interne existente.

Acorduri, formate și alte documente relevante

Acordurile, formatele și alte documente relevante trebuie să fie întocmite astfel încât să faciliteze și să sprijine activitățile de combatere a corupției.

Stabilirea legăturilor în mediul profesional

CRRC va participa la activități de stabilire a legăturilor cu profesioniști în domeniu în scopul de a face schimb de experiență, de îmbunătățire a competențelor și de a afla mai multe despre combaterea corupției.

5. Comunicare și monitorizare

5.1. Implementare

Directorul este responsabil de coordonarea și monitorizarea implementării Politicii Anticorupție și planului de acțiune aferent, cât și de coordonarea cazurilor curente. Planul de acțiuni trebuie să stabilească persoana responsabilă, care va recepționa și gestiona semnalele parvenite în diferite Secții a instituției. Gestionarea informației trebuie să fie documentată și inclusă în activitățile de monitorizare și planificare ordinare ale CRRC.

5.2. Publicarea politicii

Politica va fi publicată pe site-ul web al CRRC în limba română. Personalul CRRC va fi informat corespunzător despre politică și prevederile ei. Voluntarii, participanții și alte părți interesate vor fi informați în mod corespunzător despre planul de acțiune pentru avertizorii de integritate.

5.3. Monitorizare și evaluare

Politica trebuie să fie revizuită la necesitate, conform Legislației în vigoare. Modificările semnificative vor fi analizate de către administrația CRRC. Implementarea politicii va fi monitorizată prin intermediul rapoartelor și auditului anual. Activitățile trebuie să contribuie la învățarea continuă prin intermediul implementării politicii și planurilor de acțiune.